

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre, januárban vagy februárban egyszerre kifizetve	120 L.
Egész évre, ha csak március 1 után fizeti egyszerre	130 L.
Fél évre	70 L.
Negyed évre	40 L.
Egyes szám ára	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Asszonyok a szövetkezetek vezetésében.

Tapasztalat szerint egy-egy fogyasztási szövetkezetéről nem a férfiak, hanem inkább az asszonyok szoktak a legaprólékosabb bírálatot mondani. Ez érthető is, mert hiszen a háztartásnak legtöbb, — a gazdálkodásnak pedig igen sok gondja az ő vállain nyugszik, ők az igazi bevásárlók, ők láthatják meg legkönnyebben mindazokat a hibákat, amelyek akár a bolti rend, akár a kiszolgálás, akár a portéka minősége körül felmerülnek s amelyek leginkább megakasztják egy-egy szövetkezet fejlődését. A kritikára egy fejlődésre hivatott intézménynek mindig szüksége van, ámde ezt a bírálatot mindig az illetékes helyen kell megtenni, nem ott és nem oly körülmények közt, ahol a hibákat amugy sem tudják elenyésztetni; sőt az éles, sokszor talán nem is igazságos kritika még azokat is elriasztja a szövetkezettől, akik az apróbb cseprőbb dol-

gokat — bár azok is hibák — nem veszik észre.

A nyugati, — fejlettebb szövetkezeti életet élő országok-

két napos szövetkezeti kurzusokat rendeznek, amelyeknek eredményeképpen a kurzusokat látogató asszonyok hazatérve, lelkes propagandát fejtenek ki a szövetkezet érdekében. Ma már Csehszlovákiában nagyon sok asszony jutott a szövetkezetben vezetőszerephez.

Németországban a szövetkezetek asszony estélyeket rendeznek, ahol részletesen megbeszéljük a szövetkezet dolgait és az előadott panaszokat a szövetkezet vezetőségéhez juttatják. Schweizban, Lausanban elhatározták az asszonyok, hogy a tehetetlen öreg emberek vagy betegek szükségletét hetenként felváltva a házhoz szállítják.

Nincs ennek semmi akadálya nálunk sem. Kérdezzük meg a Hangya központot, hogy a tancsi fogyasztási szövetkezet, amióta Teleki Ily grófnő lett az ügyvezetője, mennyit fejlődött, de kérdezzük meg elsősorban

„A boltkezelő asszony derekasan megállja helyét*.”

ban is rájöttek erre s ezért szinte általános mindenhol az a kívánság, hogy az asszonyok, az arra rátermett háziasszonyok, maguk is vegyenek részt a szövetkezetek vezetésében. Svédországban az asszonyok részére

a tanács szövetkezet tagjait, hogy egy fél év alatt, amióta a grófnő a szövetkezet ügyvezetője, az árukészlete mennyivel emelkedett és az adóssága mennyivel csökkent? Egy lelkiismeretes, kitartó munka eredménye — még pedig nem könnyű munka eredménye. Ismerünk sok szövetkezetet, ahol a boltkezelő asszony is derekasan megállja a helyét. Mindebből önként következik, hogy azokban a községekben, ahol arra rátermett egyén van, helyet kell a nők részére is adni, úgy az igazgatóságban, mint a felügyelőbizottságban.

Közeledünk a közgyűlések időszakához. Igen sok helyen az igazgatóság és felügyelőbizottságba egy vagy több új tagot kell majd választani; ezért a választandók közé célszerű egy-két olyan derék háziasszonyt is jelölni, aki eddig is melegen szíven viselte a szövetkezet érdekeit s akinek ügybuzgósága, gyakorlati tanácsai csak megkönnyítenék a férfi vezetők munkáját.

Mi azonban nemcsak abból indulunk ki, hogy a háztartás vitele az asszony gondja, a háztartási cikkek minőségét, árait az asszonyok rendszerint jobban ismerik, mint a férfiak, így az igazgatóságban helyet foglaló egy-egy elismert jó háziasszony mindig tudna helyes utbaigazítást adni a község minden háztartásának állandó igényeiről és így hamarosan kevesbednének a panaszok pl. amiatt, hogy a szövetkezet nem tart megfelelő portékát; mondom, nem ebből indulunk ki, hanem egyenesen hivatkozunk a női nem alaptermészetére.

A nőknek nagyobb a rábeszélő képességük, mint a férfiaké, a hangulatkeltésben több a mesterfogásuk, mint a férfiaknak, az aprólékos, több figyelmet igénylő munkára nagyobb a hajlamuk, mint a férfiaknak. Ezek kétségtelenül oly becses tulajdonságok, amelyekkel a

szövetkezetek mai helyzetében számolni kell. Elvégre alig van ma szövetkezet, amelyik rá ne szorulna erkölcsi és anyagi alapjainak megerősítésére. — Vajjon miért ne használnók fel a felsorolt becses női tulajdonságokat akár a szövetkezeti alaptőkegyarapítás szolgálatában, akár a bolti rend és csinosság elkertülhetetlenül szükséges megteremtésében és más oly üdvös reform keresztülvitelében, ami fölött a férfiak könnyűszerrel napirendre térnek, pedig azoktól függ nagyrészt a szövetkezet boldogulása.

Csak röviden érintjük itt a bennünket érdeklő problémák legjelentősebbjét: az értékesítést is. A mi nézetünk szerint ennek helyenként való sikeres megoldásánál is nagy segítségre volna az aprólékos, szívós, hozzáértő asszonyi munka.

Végül, ami a vezetőségek belső békéjét s egyöntetű munkáját illeti, ennek a megteremtését is nagyban elősegítheti, ha tagjai közt nő is helyet foglal. Elvégre a községnek egy közbecsülésben álló tekintélyes

háziasszonya tud a maga részére mindig tiszteletet teremteni. Ha ő jelen van egy-egy ülésen, nem durvul el a tanácskozási hang, nem fajulnak el a személyi torzsalkodások. Az ilyen nő jobbra is, balra is meg tudja mondani az igazságot, — amely rendszerint a középben van, így rövidesen békét teremthet s kiegyenlítheti a személyi ellentéteket.

Szívelje meg ezért minden szövetkezet az elmondottakat s cselekedjék. *Mi a legtökéletesebb szövetkezetnek a családot tartjuk, legtökéletesebb szövetkezeti munkának a családi életet.* Nos, melyik családnál látunk igazi sikert és boldogulást? Ott, ahol a férj és feleség — a férfi és az asszony — bizonyos egyenjogosultsággal, de teljes egyetértéssel töltik be hivatásukat.

A nagyenyedi Hangya központ figyelmét pedig felhívjuk: nem tartaná-e célszerűnek a nyár folyamán egy kétnapos, kizárólag asszonyoknak rendezendő szövetkezeti tanfolyam megtartását?

Dr. Drexler Béla.

Számvetés a múlt alapján.

Sok minden nehézségen, szenvedésen és bajon ment keresztül az erdélyi magyarság az utóbbi hét esztendő folyamán. De talán egyszer sem volt oly nehéz helyzetben, mint most, a községi választások alkalmával.

Egyfelől a hatalmon lévő kormánypárt, másfelől pedig a hatalomra törő egyesült román ellenzék késhegyig menő harcban állanak egymással. A kormánypárt azt hirdeti, hogy ma is ő az egyetlen politikai szervezetség, mely az ország nyugalmát és gazdasági fejlődését biztosítani tudja. Az ellenzék ezzel szemben minden baj és gond okát a liberálisok uralmában látja és épen ezért nyíltan hirdeti, hogy ezzel az uralom-

mal végkép le akar számolni. A harci riadókból, a programbeszédekből és a készülődésekből nyilvánvaló, hogy a küzdelem ezuttal életre-halálra megy. Mi sem bizonyítja jobban ennek az állításnak az igazságát, mint az, hogy mind a két csoport keresve-keresi a kisebbségek támogatását a végső győzelem érdekében. Azok a kisebbségek, melyeket eddig idegeneknek, hazaárulóknak és kártékony elemeknek volt szokás nevezni, most egyszerre jók lettek szövetségeseknek, hogy a hatalom megtartásában, illetve megszerzéséhez erős segítőkezet nyújtsanak.

Éz a jelenség egymagában véve csak örvendetes volna.

Csak örülni kellene annak, hogy legutóbb a román pártok vételkedése juttatta oda a kisebbségeket, ahová nemzetközi szerződések s az ország törvényei eljuttatni nem tudták: *emberi és alkotmányos* jogainknak legalább részben való elismeréséhez.

A baj ott kezdődik, hogy ez a politikai harc immár a végletekig elkeseredett s a döntő szerep, melyet a helyzet a kisebbségi pártoknak kiosztott, nagy felelősségek vállalásával jár. A Magyar Párt az új államban eddig három választást ért meg. Mind a három választás alkalmával azt tapasztaltuk, hogy bennünket a hatalom eszközeivel — terrorral, törvénytelen ségekkel, csendőrerőszakkal — ütöttek el jogainktól, illetve akadályozták meg jogaink szabad gyakorlásában. Nem tett itt ebben különbséget az, hogy melyik párt kezelte a hatalmat. A Paraszt Párttal szövetséget erdélyi Nemzeti Párt épen úgy előljárt jogaink kijátszásában, mint később az Averescu párt s legutóbb 1922-ben a liberálisok. A magyar vezetőkben az alkotmányosságunk és törvényességnek ez a fájdalmas hiánya lassanként azt a meggyőződést érlelte meg, hogy a magyarságnak legközelebb a kormánypárttal kell mennie, azaz a párttal, amelynek kezében van a hatalom. Meg kell próbálni bár egyszer ezt az utat is s így kell hozzájutni ahhoz a várva-várt alkalomhoz, *hogy intézményeinket nyugodtan megerősíthessük, szervezeteinket kiépíthessük, kapcsolatainkat egymás között megszervezhetjük.* Erre kell az a néhány esztendő nyugalom, zaklatás nélküli valóság, amit a kormánypárttal való együttműködéstől remélünk.

Reméljük és elvárjuk ezenkívül még azt is, hogy azok a pontozatok, melyekben a Magyar Párt küldöttei s a kormány megegyeztek, végrehajtásra ke-

rüljenek; sok jogunknak visszaadását, sok szabadságunknak megalapozását, sok emberünknek megélhetését jelentené ez a helyzet. A Magyar Párt azzal, hogy a kormánnyal kötött megegyezést és nem az ellenzékkel, egyetlen ellenzéki párttal sem kíván politikai vitába szállni. Nekünk egyetlen politikánk van. *Megélhetésünknek, jogainknak, nyugalomunknak biztosítása.* Eddig a liberálisok voltak az egyetlenek, kik még csak ígéretet sem akartak tenni arra, hogy a kisebbségi kérdést megoldják. A Magyar Párt elhatározása, mellyel velük a tárgyaló asztalhoz leült s nem egy nagyon fontos megállapodásra jutott, épen ezért mérhetetlenül jelentős nemcsak a magyar népre, hanem valamennyi kisebbség számára. Sőt a román ellenzéki pártok jövő helyzetét is nagy mértékben megkönnyíti. Megkönnyíti pedig azért, mert ma fennen hirdetett kisebbségi programjukat a jövőben megvalósíthatják anélkül, hogy a liberálisok ezért őket támadhatnák.

Ez az igazi értelme és megnyert haszna a sokat emlegetett paktumnak, melyet talán sokan népünk közül az első pillanatban nem igen tudtak megérteni. Hiába, furcsa mesterség a politika, különösképpen akkor az, ha a kisebbségi népek sorsát kell vele könnyíteni. Minden jel azonban ma arra mutat, hogy a magyar nép megértette vezetőinek tiszta szándékát és bátor elhatározását. Ez a megértés pedig az alapja annak az engedelmességnek és egységnek, mely a magyar nép politikai sulyát csak öregbíteni fogja.

KÜLFÖLD.

A frankhamisítás. Ennek az áldatlan ügynek bűnügyi részében csupán annyi történt az elmúlt héten, hogy a térképészeti intézet helyiségében megalátták az eddig hiába keresett második nyomdagépet, melyet aztán a rendőrség az ügyészség utasítására használatlaná tett. Az ügy politikai része azonban mindinkább bonyolódik, szerencsére csak egy irányban. A magyar társadalmi életnek egy kiváló alakja, Károlyi Imre szólott most bele a dologba. A gróf nem vesz részt a politikai életben, de leányát eljegyezte a kormányzó fia, ifj. Horthy Miklós és az előkelő összeköttetés kezében olyan szint adott a Károlyi gróf fellépésének, mintha valójában a kormányzó állana a gróf háta megett. A gróf ugyanis támadta a magyar miniszterelnököt, hat pontban felsorolta azokat a hibákat, melyeket a franküggyel kapcsolatban állítólag elkövetett. Arra szólította fel Bethlent, hogy hibái következményeként adja át helyét egy nem érdekelt átmeneti kormánynak, ez aztán intézte el a frank-ügyet, rendeljen új választást s csak a választásokból alakuló új többség alakítsa új végleges kormányt. A támadás s a vele kapcsolatban felállított követelések Károlynak már említett összeköttetésére való tekintettel nagy feltűnést keltettek. Általában azt hitték, hogy tulajdonképpen maga a kormányzó áll a támadások mögött. A feltűnés azonban alig tartott egy napig. Bethlen miniszterelnök nyílt levélben válaszolt a támadásra s a nyílt levélben a kormányzó tudtával és hozzájárulásával megcáfolta és erélyesen visszautasította az ellene emelt vádak. Kimutatta a miniszterelnök, hogy a támadás tulajdonképpen folytatása néhány baloldali politikus aknamunkájának, kik — Vázsonyival élükön — semmi eszköztől nem riadnak vissza, hogy Bethlent megbuktathassák.

Bethlen nyílt levelére Károlyi is, Vázsonyi is válaszoltak, de a Bethlen adatait lerontaniok nem sikerült. A nyílt levél még jobban megerősítette az egységes pártot s az ország közvéleményét Bethlen mellett. A törvényhatóságok egymás után fejezik ki bizalmukat a kormány iránt.

A francia sajtó különben még mindig erősen támadja Magyarországot s a magyar kormányt, az angol újságok azonban nyugodt mérséklettel tárgyalják a kérdést, nyíltan hangoztatják a magyar kormány erélyes és korrekt voltát s ezzel megfélemlen-

Februárban

fizessen egész évre, mert akkor

olcsóbban

kapja a lapot!

ellensulvozzák francia kollégáiknak néha tulzoit hevét.

Valószínű, hogy március elején, mikor a Népszövetség gyűlése újra összeül, már annyira le fog csilla podni a felkavart helyzet, hogy a magyar kiküldöttek: Bethlen és Apponyi tovább dolgozhatnak országuk érdekében.

Németország a Népszövetségben. A német birodalmi kormány elhatározta, hogy kérni fogja Németország felvételét a Népszövetségbe. Az erre vonatkozó kérést már elküldték a Népszövetség genfi titkári hivatalába, mely azonnal intézkedett, hogy a főtanácsot rendkívüli ülésre összehívják. Nem kétséges, hogy Németországot felveszik a Népszövetségbe, ami bizonyára új, egészségesebb életet fog jelenteni a szövetségre nézve.

A csehek békülni szeretnének. Már többször megtörtént, hogy cseh újságok szokatlanul barátságos hangokat pendítettek meg Magyarországgal szemben, nemcsak rendes kereskedelmi és politikai összeköttetések felvételének szükségességét hangoztatva, hanem célozva határkligazítás lehetőségére is. Most, ebben a frank-hamisítási ügytől gyűlölködő légkörben megisméledött ez a tünet. Egyik német újság hosszabb cikkben foglalkozik Magyarországnak mai helyzetével s azt a véleményét hangoztatja, hogy a közép-európai béke megteremtése és megszilárdítása érdekében engedményeket kell tenni Magyarországnak, nem csupán gazdasági és külpolitikai téren, hanem a határok kiigazítása által is. A cikk egész tartalmából világosan kitűnik, hogy az újság cseh részről kapta értesülését, még pedig befolyásos helyről. A cseh kormány a cseh félhivatalos újságban természetesen megcáfolta ezeket a híreket, de folytonos ismétlődésük mégis arra vall, hogy az illetékes körök komolyan foglalkoznak ezzel a gondolattal, melynek megvalósítását a komoly béke érdekében valónak látják.

Német—olasz ellentét. A bajor miniszterelnök, Held, a bajor képviselőházban élesen kikelt az olasz kormány azon intézkedései ellen, melyek a háboru után Olaszországhoz csatolt Dél-tirolban a németiség elolasztására törekszik. Mussolini olasz miniszterelnök az olasz országgyűlésben azonnal válaszolt erre a vádra; kijelentette, hogy Dél-tirol olasz föld, melynek német lakossága távolról sincs annyira elnyomva, mint voltak az ott lakó olaszok az osztrák uralom idején. Kijelentette azt is, hogy törekszik Dél-tirol elolasztására.

A német kormány erélyesen szembehelyezkedett a Mussolini kijelentéseivel, úgy, hogy a két ország viszonya igen feszültté vált.

A leszerelési konferencia. Ugy látszik, még most sem lehet megtartani ezt a konferenciát, amely pedig — legalább is kitűzött célja szerint — arra volna hivatva, hogy a folytonos fegyverkezés megszüntetésével közelebb hozza a világbékét. Most a franciák kérik az elhalasztást. Valószínű, hogy csak májusban kerül sor a konferencia megtartására s Oroszország akkor sem fog részt venni benne, mert — rossz viszonyban van Svájjal. Az egyetlen, soha nem háboruzó állammal.

Nyugtalanág Szerbiában. Azt lehetett volna hinni, hogy a Radics csatlakozása után rózsalevélből van vetve a szerb kormány ágya. De nem úgy van. Ha az öreg Radics be is hódolt, a radikális párt nem s ezzel ad kifejezést a szerb politikáival való elégedetlenségének, hogy Radics Istvánt, a fiatal Radicsot, kilépteti a kormányból. Ugy látszik, hogy a horvát-szerb ellentétet nem lehet egy kettőre megszüntetni.

Bolsevista erkölcs. A bécsi kommunista újság, az „Abend“ szerkesztőjét, Weisz Sándort, súlyos zsarolások miatt letartóztatták. Csaknem egy időben ezzel kiderült Zinovjev-ről, a hírhedt népbiztosról, hogy 600 ezer aranyrubelt sikkasztott el a szovjet propaganda pénzeiből. És ezzel az erkölccsel akarják meghódítani a világot.

H I R E K.

Református hívek figyelmébe. A dr. Ravasz László által a lelkészek, tanárok, tanítók s általában nevelői munkával foglalkozó egyének részére alapított s a VIII-ik évfolyamba lépő „Az Ut“ című havonként megjelenő folyóirat, melynek jelenlegi szerkesztői: dr. Makkai Sándor, dr. Tavsszy Sándor és dr. Imre Lajos ref. theol. tanárok, előfizetést hirdet. Előfizetési díja egy évre 200 Leu. Ezen minden tekintetben igen értékes folyóirat szerkesztősége és kiadóhivatala (Kolozsvár, Ref. Theologia) a programjába vett célkitűzésen kívül újabban egyes kiválóbb íróktól is adott ki könyveket. Ilyenek: dr. Ravasz Lászlótól: „Az emberélet útjának felén“ c. mű, mely rövid idő alatt a második kiadást érte el, ára 160 lej; dr. Makkai Sándortól: „Zörgessetek stb.“ ára 180 lej; Vásárhelyi Jánostól: „Bizonyágtétel“, ára 200 lej; dr. Tavasz Sándortól: „Világnézeti kérdések“, ára 120 lej; dr. Bartók Györgytől: „Kant“ c. mű ára 90 lej. Előjegyzést hirdet Vásárhelyi Jánosnak: „Megvilágosztatva vizsgálatalni“ című 60-nál több temetési beszédet tartalmazó könyvére; előjegyzési ára portómentes küldéssel 120 lej. Kiadóhivatala raktáron tart: Bibliákat, népies trakátusokat, bibliai mondással ellátott lev. lapokat, imakönyveket, bibliai mondással ellátott falitáblákat stb. stb. Érdeklődőknek szívesen küld árjegyzéket.

Állami tanítók és óvónők vizsgálata. Ezuttal nem a tanítók román nyelvű vizsgálatairól van szó, hanem azoknak a tanítóknak, akik 1925. év szeptemberében harmadik szolgálati évüket töltötték be, az új iskolatörvény értelmében vizsgát kell letenniük, hogy magasabb fizetési osztályba sorozva, véglegesíthetők legyenek.

Hetvenötévig titkolta, hogy nő. Arkansásban, az Egyesült Államok egyikében fekszik a kis Nona városka, melynek lakói rajongó szeretettel övezték körül öreg orvosukat, aki bámulatos önfeláldozással kezelte a betegeket. Most hetvenötéves korában a doktor súlyosan megbetegedett s ekkor derült ki, hogy a doktor bácsi tulajdonképpen nő. A leleplezett ezután elmondta, hogy angol szülők gyermeke s születése percétől titkolniák nemét, hogy nagy örökségéről ne kelljen lemondania. Csodálatos, hogy egy nő ennyi időn keresztül meg tudta őrizni titkát, ami bizonyonnyal sok testi és lelki szenvedéssel járhatott.

Gazdák és kertészek figyelmébe!

Erfurti, dániai és hollandiai vetőmagvaink

megérkeztek.

Gabonamagvak
Olajosmagvak
Heremagvak
Főzelékmagvak
Virágmagvak
Virághagymák
Fűmagvak
Takarmányrépamagvak.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Mezőgazdák“
Kereskedelmi R.-Társ. Arad.

Munkatársaink.

Dr. Imre Lajos.

Az Erdélyi Magyar Naptár ezévi számában egy érdekes cikk olvasható, amely arról szól, hogy finn testvéreink, miféle eszközökkel, milyen erőfeszítésekkel tartották fenn nemzeti létüket a rettenetes orosz elnyomás idején. Azt tanuljuk meg ebből a cikkből, hogy védekezésüknek főszekere a könyv volt. Gondoskodtak róla, hogy mindenki megtanuljon írni, olvasni, aztán az így elkészített emberek kezébe jó könyveket adtak. Amit az iskola felrontott, vagy nem elégtett ki, azt pótolta a család és társadalom. Ebből a példából mi is tanulni akarunk. A Magyar Nép könyvkiadványával a falu szellemi szükségleteit akarjuk kielégíteni, a Pásztortűz könyvtár és Minerva-könyvtár általánosabb célt szolgálnak, mindenképp szólni kívánnak, aki a magasabb igényű szépirodalom és tudományos kérdések iránt érdeklődik. Mindezzel azonban nem volna teljes a program. Az ifjúság szellemi szükségletének a kielégítéséről is

gondoskodni kell. Ezt a célt szolgálja a Minerva kiadásában megjelenő vállalat, amely „A Magyar Ifjúság” könyvtára címen indul el hódító útjára. A vállalatban eddig 3 kis kötet jelent meg. Ezeknek a címét, valamint a gazdag programot multkor könyvjegyzék-mellékletünkben találja meg az olvasó. Itten bemutatjuk az ifjúsági könyvtár szerkesztőit: Dr. Imre Lajos ref. teológiát tanárt és Dr. Rajka Lászlót, a Marianum tanárát. Dr. Imre Lajos nagy tudományos képzettséggel és fáradhatatlan gyakorlati tevékenységgel munkál az ifjúság lelki nevelésén, ennek a nagyszerű feladatnak ma ő a legkiválóbb szakértője Erdélyben. Dr. Rajka Lászlót széles irodalmi jártassága, nevelői érzéke és lelkes munkakészsége hívta el erre a feladatra. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a szerkesztésükben megjelenő ifjúsági könyvtár csakhamar nagy népszerűsége tesz szert az ifjúság körében.]

Dr. Rajka László.

Elhagyott kedves bosszija. Zoltán Ilona fintaházi lányhoz több mint egy éve járogatott Farkas András ugyanodavaló földműves. Már bizalmasabb viszony fejlődött a fiatalok között, amikor Farkas kezdett elmaradozni a lányos háztól és régi szeretőjét faképnél hagyva, egy gazdagabb fintaházi lánnyal váltott jegyet. Az elhagyott leány semmiképp sem törődött bele sorsába és bosszút forralt a hűtlen imádója ellen. A mult héten beosont a legény házához s fölgyújtotta az udvaron álló szénakazlat. A tűz gyorsan átharapódzott a szomszédos szinre és disznóóra is, s mire a tűzoltók megérkeztek a ház legnagyobb része lángokban állt. A csendőrség őrizetbe vette a gyújtogató lányt, aki eleinte tagadta a ter-

hére rótt bűncselekményt; azonban a kezében szorongatott gyufáskatulya elárulta s az eljárást ellene megindították.

Szülői gondatlanság. Bármennyire lefoglalja minden időnkét az élet sokfelé ágazó gondja, apró gyermekeinket nem szabad huzamosabb ideig magukra hagynunk. Ifj. Domokos István alfalusi gazdálkodó esete legyen szomorú tanulságunk, aki a napokban az erdőre ment, hogy fát fuvarozzon. Feleségének Gyergyószentmiklóson volt hivatalos elintéznivalója, s így csak a hét éves Istók maradt otthon négyéves testvérkéjével. Istók gyufát szerzett, s testvérkéjével az istállóban játszadozott. Az égő gyufától meggyuladt alomszalma az istállót pillanatok alatt

lángbaborította s a kisebbik gyermek benneégett.

Uj ember — uj élet. A székelykeresztúri unitárius egyházkör egyik felügyelő gondnoki tisztsége megüresedvén, e hó 6-án az egyházi főhatóság intézkedésére a körigülés a gondnok választás megejtésére összegyűlt. A titkosan megejtett szavazás meglepő egyhangúsággal választotta meg gondnokául Dr. Elekes Domokos egyházköri jogtanácsosi, lapunk kulturális programjának egyik legteljesebb munkását Az uj felügyelő gondnok célkitűzése a választási és erkölcsi élet felélesztése, aminek elérésére a Székelyek közt a mult szép példái hatnak serkentőleg, aztán a jövő egyházi élet fejlesztése, megerősítése, amire viszont fiatalos, szüntelen és határozottan nekilendült munka szükséges! Reményünk van rá, hogy Dr. Elekes Domokos lendületet visz be egy értékes nagy magyar vidék életébe.

Három vallás. Három nagy vallást szeretnek ma egymással összehasonlítani: a kínai Konfuziusnak, az indiai Buddhának és Jézusnak vallását és bizony sokszor Jézus rovására a másik kettő valamelyikét dicsőítik, mint a legtökéletesebbet. Hogy mily nagy a különbség a három vallásnak csupán a bűnről való felfogása között, arra nézve álljon az alábbi példa. Egy kínai prédikátor beszéli: „Valaki mély, sötét verembe esett. Ott feküdt a piszkos, nedves talajon és nem tudott kimenni a veremből. Arra ment Konfuzius, s amikor meglátta a veremben fekvő embert, így szólt: „Szegény ember! sajnálalak, de hogy lehetél olyan balgatag, ide esni? Jótanácsot adok neked: ha valamiképpen ki találsz jutni, vigyázz, hogy újra bele ne essél”. Buddhának egy prédikátora is arra haladt és így szólt a sanyalódó emberhez: „Szegény teremtmény, fáj neked, hogy ilyen helyzetben látlak. Azt hiszem, ki tudnák emelni, ha félig, vagy csak harmadrészig is ki tudnál mászni”. De az ember a veremben meg se tudott mozdulni. Ekkor az Üdvözítő Úr Jézus Krisztus járt arra és hallotta a szegény jajkiáltásait. Leszállott hozzá, feltemelte az elesettet, kihozta a veremből, megtisztította a földi portól és szennytól és azt mondá neki: „Eredj el és többé ne vétekezzél”. (Harangozó.)

Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réthy féle pemetefű-cukorka. Mindentütt kapható.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

MEZŐGAZDASÁG.

Kérdés — felelet.

Felelet N. S., K. S. kérdésére Bihardiószeg. A malacok tiszta helyen és koruknak megfelelő takarmányon tartandók. Ha koszosak, szapanal vízben, kefével jól lemosandók és takarmányuk megjavítandó. A moshlék mellett árpától vagy árparakástól többnyire hamar rendbejönnek.

Kérdés: 2 drb sertésem volt, az egyiket leölettem s a tüdejé tele volt mogoró nagyságu csomókban szőrférgekkel, már soká nem élt volna. Tehát ez fertőző-e és ha igen, az ő, ahol volt a másikkal, meg van e fertőzve s a sertés is az élő? Mi volna a teendőm?

Felelet: A szőrférgék nem mutatkoznak külön csomókban, hanem a hörgőkben találhatók. Ha a tüdő alsó felében *harántirányú* bemetszést csinálunk úgy, hogy a hörgőket keresztül vágjuk, s nyomást gyakorolunk a tüdőre, akkor a hörgőből szürkés esetleg gennyes nyálkás, talán vérrel is kevert anyag nyomul ki amelyben a szőrférgék mint cernászterű, különálló vagy gomolyagot képező, friss állapotban mozgó lények jelentkeznek. Ritkán megtörténik, hogy a tüdő szövetében — tehát a légsejtek között és nem a hörgőkben, borsónagyságu csomók képződnek úgy, hogy a hörgőből kivándorolt fonalférgék helyi gyuladást okoznak s a reakció okozta szövetképződés körülveszi a férget, amely így betokolva elhal, elsajátosodik vagy elmeszesedik.

A betegség olyan legelőkön fertőzi meg az állatokat, amelyeken beteg állatok jártak s a kiköthögött férgek kedvező talajt találnak a továbbképződésre; ilyenek a nedves mocsaras legelők. Egyik állatról a másikra közvetlenül nem ragad.

A leírásból nem gondolom azt, hogy szőrférgességről lenne szó az adott esetben, lehet azonban echinokokkózis vagy talán gümőkór, utóbbi főleg abban az esetben, ha a sertések esetleg tejhulladékot is kaptak.

Legyen azonban bármely betegség ezek közül, ebben az esetben a másik sertés is fertőzve lehet, mert a fertőzési alkalom arra nézve is épen olyan volt, mint a levágottira nézve. Az istálló, ől minden esetben alaposan kitisztítandó, de a gümőkórnál fertőtleníteni is kell.

H. Ö.

Fellendült a bánági kendertermelés. A bánági sváb gazdák az elmúlt évben nagyobb mérvű kendertermelést kíséreltek meg, ami igen kedvezően sikerült, ugyanis holdan-

ként 24000 Leit vettek be kendertermelésükből. Biztató kezdet után most a bánágiak még nagyobb mértékben fogják természeteni ezt a hasznos növényt, s értékesítésére megalakították a Hazai Kenderipar Rt. céget.

Cseh piacokra keresik jármos ökreinket. Nemrégén foglalkoztunk sertéskivitelünk hanyatlásával, aminek következtében longyel versengés miatt egymásután veszítjük a teret cseh és ausztriai piacokon. Most arról az örvendetes jelenségről számolhatunk be, hogy tavaszi munkálataink elvégzésére a csehországi gazdák élénken érdeklődnek erdélyi jármos ökreink iránt. A megnyilvánuló érdeklődés az árak kedvező kialakulását fogja eredményezni. Ugyancsak élénkült a kereslet a sertéspiacokon is, ahol belföldi üzemek részére szalámi gyártásra, hentesáru készítésre vásárolnak nagyobb mennyiségben.

Hízott sertés súlyának megállapítása centiméterrel. Hízott sertés lemérlegelése, ha közelbe megfelelő mérleg nincs, nagy nehézségekbe ütközik. A következő jól bevált módszer segítségével könnyen megállapíthatjuk hízott sertéseink súlyát: A rendszeren kihízott disznót vászon-mézőszalaggal a farka tövétől a hátán keresztül az orra hegyéig lemérjük. Ezután megmérjük törzsének a körmértét, a legvastagabb részén, a köldökön keresztül. A hát hosszmetéket megszorozzuk a körmértettel (centiméterekben kifejezve). Ezt a szorzatot elosztjuk százal, aztán a felét vesszük és megkapjuk a disznó súlyát kilogramokban. Ha például a disznó hossza 160 cm, a keresztmértet 145 cm, akkor a súlya $160 \times 145 \div 2 = 23,200$, osztva százal $= 232$, osztva kettővel $= 116$ kg.

Megindult a liszt kivétel. Erős kereslet folytán a bánági búzának a karácsony előtti 920—940 lejes árról 1050 1100 leire emelkedtek. Ennek az a magyarázata, hogy élénk érdeklődés mutatkozik a bánági buza iránt. Regáti, beszarábiai és bukovinai gabonakereskedők nagy tételeket kötnek le. Temesvári malmokat a liszt kivétel foglalkoztatja s különösen Ausztria számára indítanak nagyobb szállítmányokat, de az aldunai forgalom szünetelése miatt ezidőszert az olcsó víziút nem áll rendelkezésükre.

A borplac helyzete.

— Kolozsvári borkereskedő közlése. —

Általában véve az árak új boroknál lanyhábbak, mint az ősszel voltak, ellenben a jobb minőségű óborok ára nagyon magas. Forgalomba még csak az óborok vannak.

Az Érmelléken és Szilágyságban az

1925 évben mennyiségileg félttermés volt az 1924 évihez viszonyítva. Minőség tekintetében jóval gyöngébb az 1925 évi termésű bor, mint az 1924 beli. Ezekben a vidékeken 1924-ben 10—15 maligand foku volt a bor, míg az 1925-ös nem igen haladja meg a 10 maligand fokot, a termés nagyobb része 8—9 maligand foku. A termelők literenként 8—12 leit kérnek.

Erdély Hegyalján (Arad megye) nincs oly nagy különbség sem mennyiség, sem minőség tekintetében az 1924 évi terméshez hasonlítva, mint más vidéken. E vidéken maligand fokoként 1 leit kér a termelő. A 10 fokon felüli borokért valamivel többet.

Küküllő, Nagyenyed és Gyulafehérvár vidékén a termés 30-40% al volt kevesebb, mint az 1924 évben, minőség tekintetében is nagy a különbség. Míg az 1924 évi termésű borok között sokszor lehetett 16—17 maligand fokot találni, addig az 1925 évbeliek átlag 10—12 között mozognak.

1924-beli cukorédes borokért a termelők 30—35 leit kérnek, míg az 1925 beliekért 18—25 leit.

A bánáti homoki bornál mind mennyiség, mind minőség tekintetében kisebb a különbség a két évről között, bár az 1925 beli rosszabb minőségű. E vidéken a termelők 1 leit kérnek maligand fokoként.

A Regátban 1925-ben nagyobb termés volt, mint az előző évben. Az ottani borok mögötte állanak a mi kitűnő minőségű erdélyi különleges fajborainknak. Erdélyben a szőlő és pince kultúra sokkal magasabb fokon áll, mint a Regátban. A Regáti bor Erdélyben nem örvend nagy kelen-dőségnek, mert az erdélyi borivók nem tudnak megbarátkozni az ottani bor sajátosságos ízével.

Árjósolat: A bor árának némi emelkedése várható, mert a nagykereskedők a tavaszi ünnepekre kezdenek bevásárolni.

Állatárak.

Marosvásárhely: Vágómarha 18—20, exportáru 25, jármos ökör 20—22, vágótehén 15—16, bika 14—16, növendékmarha 18 lei kilogramonként élősúlyban.

Székelyudvarhely: Hízott ökör 24—30.000, igásökör 16—24.000 lei páronként. Hízott sertés 32—34 lei kg-ként élősúlyban. Választott malac 250—300, juh 200—250 lei darabonként.

Terményárak.

Székelyudvarhely: Buza 125—145, rozs 105—110, árpa 80—85, zab 46—52, tengeri 75—82, burgonya 24—30 lei vékánként.

Temesvár: Buza 890—900, rozs 560, árpa 500, zab 510, tengeri 390, március—áprilisra 430 lei mázsánként.

SZÖVETKEZET. IPARI ROVAT.

Örvendetes hírek.

E lap hasábjain többször ismertettük a szövetkezetek gazdasági jelentőségét és örömmel kell megállapítanunk, hogy ez irányban elhangzott szavunkat a magyar nép megértette, mert több helyről kapunk értesítést új hitelszövetkezetek alapításáról. Ujabbán a következő hitelszövetkezetek megalapításáról értesítenek. Magyar-pécske községben (Aradmegye) december végén alakult meg a szövetkezet 100 leies üzletrészekkel. Mintegy 500-an jelentkeztek tagnak, akik közülből 300000 lei értékű üzletrészt jegyeztek le, mely 10 hó alatt fizetendő. Egy másik alakulás Nyárad-sellye községben (Marostordamegye) történt, ahol a múlt hóban tartották az alakuló közgyűlést, amelyen egyelőre 70-en léptek be a szövetkezetbe 100 leies üzletrészekkel mintegy 50000 lei üzletrésztőke lejegyzése mellett. Mindkét községben valóságos ünnepszamba ment a szövetkezet megalakulása és a község egész lakossága nagy szeretettel állott a szövetkezeti eszme szolgálatába, teljes tudatában annak, hogy minő nagy szerepet van hivatva betölteni a szövetkezet gazdasági és kulturális életében. Mindkét községben a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének kiküldöttjei is jelen voltak a megalakulásnál, akik megadták a szükséges utbaigazításokat a szövetkezet jövő működésére.

A már meglevő hitelszövetkezet ezer és egy irányban tud bizonyítékot nyújtani arról, hogy működésével a nemeset és a hasznosat szolgálja. Fel-lephet, mint szegények kisegítője, mint özvegyek vigasztalója: előbbresegíthet közcélt és szolgálatába állhat nemzeti kulturánknak! Ezt bizonyítja az udvarhelymegyei Derzs községben levő hitelszövetkezet derék igazgatóságának azon határozata, melyet évvégi mérlegének összeállításakor e hónap elején hozott. Elhatározták, hogy ez évi nyereségből 5000 leus alapot adnak a székelykereszturi unitárius főgimnázium javára, mely összeget Isten segítségével lehetőleg minden évben valamivel növelni fogják.

A „Derzsi hitelszövetkezet“ igazgatósága ezzel a határozatával nemcsak példát, de utat is mutatott arra, hogy milyen irányban kell nemcsak a jobb hitelszövetkezeteknek, hanem a magyar pénzügyintézeteknek is megmozdulni. E. B.

Rendszabályok a mérleghitel-
sítésnél. A kolozsvári mértékhitel-
sítő hivatal nyilvános hirdetményt
tett közzé a mérleghitelítés új
szabályairól. Az új rendelet, több
új megszorító intézkedést tartalmaz.
Kereskedelmi vagy ipari üzlelköté-
seknél felhasznált összes mérőeszkö-
zök hitelítése az 1926. évre már
január 1-ével megkezdődött. A tör-
vény és annak végrehajtási utasítása
értelemében a mértékek, a hitelesi-
tésre kitézett határnapot követő két
napon túl ha nincs hitelesítve, nem
használhatók. Az ilyen mértékeket
elkobozzák és azok tulajdonosai
ellen a törvényes eljárást megindít-
ják. Az egyszer elkobzott mértéke-
ket nem adják vissza. Magánszemé-
lyeknek sincs megengedve azon
cím alatt, hogy nem hivatásos ipa-
rosok, hogy nem hitelesített mérté-
keket használjanak. Azok a magán-
személyek, akik bérelnék vagy elad-
nak régi nem hitelesített mértékeket,
a tárgyak elkobzása mellett, törvé-
nyes eljárás alá vonatnak.

Elhalasztották az új szesz tör-
vény tárgyalását. A minisztertanács
elhatározta, hogy a szesz törvényt a
jelenlegi ülészakra nem terjeszti tár-
gyalásra. Brătianu Vintila ragaszkodik
ahhoz, hogy a bélyegtörvény mielőbb
tető alá kerüljön.

Munkaügyi felügyelőségek Er-
délyben. A munkaügyi miniszter
legutóbbi rendeletével négy munka-
ügyi felügyelőségre osztotta Erdélyt.
Ezek: *Temesvár* székhellyel Arad,
Lugos és Resica. *Kolozsvár* székhellyel
Dés, Torda, Beszterce és Szatmár.
Brassó székhellyel Csikszereda,
Sepsiszentgyörgy, Nagyszeben és
Marosvásárhely. *Gyulafehérvár*
székhellyel Déva, Kudzsir és Piski.

Ellenőrzik a piaci mértékeket.
A kolozsvári mértékhitelítő hivatal
nyilvános hirdetményt tett közzé a
mértékhitelítés új szabályairól. Az
új rendelet több új megszorító intéz-
kedést tartalmaz, pld. magánszemé-
lyeknek sincs megengedve, hogy a
piacon személyesen vagy megbizott-
juk útján nem hitelesített mértéket
használjanak saját kertjükben termelt
gyümölcsök vagy zöldségek árusításá-
hoz. Mértékek bérbevétele, eladása,
azok kijavítása és gyártása csak a
törvény által meghatározott feltételek
mellett szabad. Tilos gyümölcs és
burgonya eladása alkalmával ürmér-
tékeket (liter vagy vékát) használni,
ezek csakis súlymérték szerinti ad-
hatók el.

Ipari árak.

Nyersbőrárak: Nehéz marha 53—
60, üsző 7—10 kg-ig 64—65, borju-
bőr I. 490—500, borjubőr II. 650—
660.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. február 15-én

1 dollár	= 230—231	L
1 font sterling	= 1127—1131	.
1 svájci frank	= 44'60—44'75	.
1 arany márka	= 55—55'30	.
1 francia frank	= 8'70—8'80	.
1 lira	= 9.35—9.45	.
1 cseh korona	= 6'82—6'86	.
1 dinár	= 4'05—4'10	.
1 osztr. shilling	= 32'60—32'75	.
303—308 magy. K	= 1	.

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb,
legélénkebb, legelterjedteb
napilapja. — Ennélfogva mint hir-
detési organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:
Str. I. Brătianu Str. Iuliu Maniu
Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR.

Tavaszi ültetésre a
legnemesebb fajtájú

gyümölcs- és szőlő-
oltványokat, rózsákat stb. ajánl

Tóthfalussi és Tsai

oltványtelepe

Târgu Mureș - Marosvásárhely

Városi és villa kertek részére nagy
készletben tartunk törpe-
gyümölcsfákat.

Árjegyzéket szívesen küldünk.

Hirdessen napunkban!

Egy bírtokehirdetésre kilencven-
három érdeklődő jelentkezett
kiadóhivatalunkban.

MULATTATÓ

Jó gyermekek kívánsága.

Édes anyám! Édes anyám!
Hallja e kend! Mit kérek én?
Nem sokára megellik a
Kajla szarvu riska tehén.
Tanítson meg, hogy kell fejni,
Hogy kell sütni lágy kenyeret,
Mosni, varrni, tanítson meg
Mint az anyám olyan legyenek.
Vegyen imakönyvet nekem,
Hadd járjak el a templomba,
Imádsággal végzett munkát
Megáldani Isten gondja.

Édes apám! Édes apám!
Tudja-e, hogy mit kérek én?
Utmutató nyomdokába
Becsülettel léphessek én.
Őrizzem meg örökségül
Tartogatott kicsiny földjét,
Védelmezsem verejtékkel,
Szeretettel minden rögét.
Verejtékkel gyarapítsuk,
Fölujítsuk, szaporítsuk,
Hadd válják a dal igazra:
„Gazda leszek, telkes Gazda!”

Fölföldy Mihály.

A muszka menyecske.

Irtó: Szabó Mária.

Lágy, tavaszi szellő simogatja a fák virágzó galyait, az égen halvány, tavaszi fellegek usznak. (Minden, minden a tavasz mámorba ejtő, hallgatag, de annál kényszerítőbb élni és életet-adni akarásáról tanuskodik.) A virágok, a bokrok, a fák, a madarak, a pillangók, bogárcák és méhek mind a tavasz parancsszavának engedelmeskednek, amint bódult, boldogan tobzódnak a tavaszi napsugárban.

És ez a titkos, mámoros élnivágyás és életrekelteni akarás dobogtatja az emberi sziveket is...

Még a kis falusi templom egyetlenül megmaradt harangja is mintha vidámabban hívogatná imádságra, bánatenyhülésre a négy év óta busanjáró, csüggedésre hajló embereket. És jönnek a hivek erről is, arról is. Komoly, őszhaju, fáradt öregemberek, egy-két rokkant katona a férfiak ajtajához áll. Feketeruhás, kivörösödött szemű asszonyok, tarkaruhás, erős szép lányok a nők ajtajához. Rendes szokásszerint korán jönnek — itt várják meg a második harangszót. Itt panaszzolják el egymásnak, kinek milyen új bánata volt az elmúlt, kemény munkával kitöltött hét alatt.

De ma nem panaszkodik egyik sem. Mindegyik félre teszi a maga nagy, már-már megszokássá vált szo-

moruságát. Az ujság, a rendkívüliség közlékenysége hozza ma őket egymáshoz közelebb, nem a közös, fájdalmasan hurcolt bánat. Az idősebb és fiatalabb asszonyok mind ezzel a kérdéssel érkeznek:

— Hallottátok mán?

Igen. Mindnyájan hallották. Kovács Péter, a nagy gazda Kovács János fia, hazaérkezett az éjjel nagy Muszka országból. Nem egyedül jött. Idegen föld, idegen virágát hozta magával. Ellenség asszonyát. És várják már mindnyájan az öreg házi nénit, aki mint a Kovácsék szomszédja s a falu minden híreről jól értesült személyiség bizonyosan sokat fog tudni a dologról.

Jön is már nagy sebbel-lobbal!... Csak úgy reptül utána a még „bódog üdökből” származó, bő, feketeleternó ruha. Öreg, ráncos kezében fehér zseb-kendőt és zsolitárt szorongat. A zsolitárba fehér, házi-fonállal összekötött, öreges, szagos bokréta van csipetve, majoránnából, boldogasszony-tenyérből, leven-dulából, rozsmaringból, istenfából összeválogaiva. Ezt szagolgatja menésközben is.

Két-három asszony nem tudja megvárni, mig oda-érkezik, elébe szalad:

— Mondja mán Mári néni — csakugyan igaz?

Az öregasszony csak azért sem szól egy szót sem, mig a többiekhez nem érkeznek. Ott körülnéz. Látja, hogy mindenki őt figyeli. Megköszöri a torkát. Aztán zuhog belőle a szóáradat.

— Hát tudjátok, úgy volt a, hogy az éccaka nagyon ugattak a kutyák. Mondom: mán csak megnézem, ki járkal, hátha nem jóba jár? Ez a sok csavargó muszka se ijjel, se nappal nem nyughatik, osztán mondom, még elvisznek valamit a házeresz alól. Hát ahogy kimegyek, látom, hogy nem minálunk járnak, hanem a Kovácsék portáján. Még párjával is. Oszt a mi kutyánk is azokat ugalja. Odamegyek az ablakuk alá, hogy mondom felkötöm őket, mer' hátha kárt tesznek nekik ezek a csavargók. De mire odairtem, mán elhallgattak a kutyák, osztán látom az ablakon keresztül, hogy Kovácsné sirva csókolgat egy idegen, nagyszakállú muszkát. Teremtöm, mondom, ez biztosan megháborodott szegény, mer hogy mióta Péter nem ir a fogság-bul, csak sir, csak ri egyre, szavát se lehet venni. Hát lám, a lármára csak ugrik ki az öreg Kovács is a dunyha a'ul, osztán az is csak nekiesik az embernek, oszt öleli, csókolja... Hallom osztán, hogy az öreg Kovácsné egyre hálálkodik: — Csakhogy itt vagy lelkem, egyetlen gyermekem! — Hát így tudtam meg, hogy Péter jött haza.

Türelmetlenül vág közbe egy asszony:

— Jó, jó — azt mán mink is tudjuk, de hát a menyecske?

Mári néni, elhuzza az orra alatt a szagos bokrétát és sértődötten felel.

— Hészen ippent ezt akartam elmagyarázni, de ha nem engedtek beszélni!...

A többiek nekizudulnak, kérlelik, békitik.

— Beszéljen Mári néni, az Isten álgya meg. Mingyárt kezdik a másodikat, oszt még semmitse tudunk!

Az öregasszony megbékülten folytatja:

— Én láttam, hogy az ajtóban egy maskara forma asszonyféle áll, oszt nem szól — de Kovácsék nem látták, mer egyre a fíjukat nézték. Hát eccer csak azt mondja Péter: — Most mán köszönjék ennek a jó cselédnek, hogy hazasegített, oszt fogadják szívesen a menyüket.

— Az öregasszony csak néz, csak bámul, Péter meg odamegy az asszonyformához, megfogja a kezét, beljebb huzza, oszt azt mondja: — Enéki az áldott teremtés nélkül soha én meg nem látom Magyarországot egit. De hogy ott dolgoztam náluk, hát buzott a szívem

hozzá, az övé is énhozzám, oszt mikor szökésre került a sor, hát ő is véltem szökött. Hozott magával pinzt is, élelmet is, Mosoit rám utközbe. Együtt ázott, együtt fájlódott véllem. Nem is eccer-kéccer nagy bajból segített. Ő néküle bizony semmire se mentem volna, merhogy mosse igen értem a beszédüket. De ő mindig a pártomra állt, hogy az Isten is megáldja! Hónap megyek is a jegyző urhoz ekspenzáció végett, oszt mihelyt lehet, megesküszünk. — Hát tudjátok az öreg Kovácsné széket törült a jány alá, leültették, étették, itatták azt se tudták, mivel keressék kedvét. Kovácsné még meg is simogatta megis csókolgatta, kedves jányának szólította. Hát látjátok, emmán itt veszett a faluba, oszt nagy gazdasszony lesz belőle. A mi jányaink meg csak hervadoznak a pártában. Tán elvette az Isten az eszét annak a vén Kovácsnének, hogy ki nem ebrudalta azt a személyt. Oszt még azt mondja a szolgáljuk, hogy a templomba is elhozza.

Erre a szóra a többi asszonyból is kitér a felháborodás.

- No hisz, csak ide hozza!
- Jó helyre hozza!
- Azt a maskarát!
- Azt a világcsubját!
- Vajjon hova fogja ültetni?
- Ki lesz olyan jó bolond, hogy befogadjon a padjába?

... És így tovább. A csendes, áhitatosan-bánatos templom előtti hangulat vad méltatlankodásnak ad helyet. Mindenkinek van egy becsmérő szava, mindenki fogadkozik...

Csak leghátul hallgat egy megtört öregasszony. Gépiesen nyitja ki Isten tudja hányadszor a zsolotárját és könnyben uszó szemmel olvassa az első lapra félig elavult, félig friss tintával, ákom-bákom betűkkel felírt sorokat.

„István fíjunk szül. 1886 máj. 14. — elesett 1914. aug. 12. Szabánál.

József fíjunk szül. 1888. nov. 4. — elesett 1915. jul. 18. Bukovinában.

Károly fíjunk szül. 1890. szept. 3. — elesett 1916. Apr. 16. a Doberdón.

Sándorka szül. 1897. dec. 10. — eltűnt 1917. augusztusába a muszkáknál.“

Az öregasszony imádságba fulva sóhajt fel: — Add Istenem, hogy legalább ez az egyik életembe legyen, hogy hazajöhessen, hogy hazasegítse valaki... Én is a tenyeremen hordom, jányommá fogadom, aki hazasegíti, ha utósó rossz is...

És szemben az asszonyokkal áll egy hallgatag sereg. A lányok tarkaruhás, erőtlől duzzadó, tavaszváró, tavaszterző serege. Akiknek megint egy szép álmuk foszlott szerte, mielőtt alakot nyerhetett volna. Akiket közös sorsuk most összelart, szótlanná tesz — de akik most gyűlölködő pillantásokat váltanának, ha Péter történetesen egyedül jön haza...

Oda sem figyelnek, míg az asszonyok haditervet főznek. Csak állnak busan, csüggedten és némán, várástól fáradtan.

Még nem hagyták el a „másodikat“, de az asszonyok máris tódulnak be a kis fehértemplomba, amelynek színes ablaküvegein át tarka foltokat vet ide is, oda is a tavaszi napsugár. De az asszonyok most nem látják a nyugalom, a világtól távollevés szépségét, nem érzik az enyhülés, a megbékülés szent áhitatát. Sietve szoritják be a lányokat a padokba, aztán elhelyezkednek maguk is. Bő szoknyájukat széjjelhuzzák. Minden pad végére egy-egy különösen harcias, többnyes asszony ül. Így felkészülve várják Kovácsékat. Csak hadd hozzák a muszka menyecskét! Ide ugye be nem fér, azt akárki láthatja.

Pedig befért. És ez így történik: Az öreg Kovácsékkal meg az újra magyar legénnyé változott Péterrel egy szökehajó, kékszemű, tejfehérarcú nő jön be a templom középső aiján. Az öreg Kovácsné ráadta az egyetlen, tavaly elhalt lánya világoskék ruháját. Ebben jön az idegen nő először a magyarok templomába. Az öregasszony előre eresztli — maga megáll egy pillanatra Megtörli a szemét és csendes imára használja fel boldogságát, gyönyörűségesen kábitó elyengülését.

Az idegen nő jön, azután megáll a padok között vezető út előtt. És látja, hogy ebben a templomban nincsen számára hely. Alázatosan, megrémülten áll ott és nagy kék szeméből nehéz, fájó könnycsepp gördül elé. Nem kér, nem tolakszik. Megértett mindent. S az egész lénye csupa fájdalom, csupa reménytelen alázatosság.

És ahogy ott áll, csak megmozdul az idegen templom, hogy ládákban őrzött, nehéz selyemkendők dohos szagot terjesztve, zizegve suhognak. Összevont szoknyák surlódnak a padokhoz: közelebb húzódik egymáshoz a sok asszony, sok lány. Minden padból ráncos, agyondolgozott és erős, fiatal kezek nyulnak az idegen nő felé süttető hangok hívják, sürgelik:

— Ide gyere, van itt hely elég.

És mire az öreg Kovácsné magához tér boldog-ságos magabaszállásából, már ott is ül a „muszka menyecske“ könnyezve, de hálás boldogan az első padban. A legharciasabb, legtöbb lánnyal megáldott asszony mellett.

Odakint virul a május. De idebent a tarkaruhás lányok serege már nem éri. Szeretettel, bátorítóan, irigység nélkül mosolyognak az idegen nőre.

Az orgona bug. És a templom színes ablaküvegein át betóduló tavaszi napsugár aranykoronát varázsol az idegen nő kalászszőke hajára és a magyar lányok szegény, pártában maradásra ítélt barna hajfonataira.

Egyformán — megbékítően.

... Mintha még a napfénynek is magyar szive volna, mindenkit szerető, mindent megértő, mindenkire önzetlenül jó, még a tavaszi sóvárgást is leküzdő, bolondos magyar szive...

„ZEUS“ Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárúkat.

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4

Tréfák.

A harangozó.

Harangozó panaszkodik, hogy a két harangot különösen ezekben a téli időkben nem igen tudja egyeztetni, mert borzasztó hidegek vannak és jég fagy a tengelyre.

Lelkész érdeklődik, hogy miként lehetne segíteni ezen?

— Megistálom alásan — mondja a harangozó — ha egy szekér fával legalább pótolná az egyház a fizetésemet, akkor még valahogy egyeztetném, amíg élek.

Aprókat lépek.

A múlt század 80-as éveiben királyjáraskor a dési vasuti állomáson megjelentek a vármegye főbbjei. Jelenvoit V. főszolgabíró is. Bemutatván, kérde tőle a felség: — „Nagy a járása“?

— Biz én aprókat lépek, felséges uram! — felelt zavarában a főbíró.

Mit kapott a Tüztöltőegylettől?

Mikor Désen a Tüztöltőegyletlet megalakították, nagy buzgalmában Boér János vármegyei írnok is tüztöltőnek csapott fel s valamely tisztséget és felszerelést is kapott. De később beleunván a tüztöltőségbe, nem ment gyakorlaira. A parancsnok bepanaszolta Bánffy Dezső főispánnál, hogy gyakorlaira nem jár s a felszerelést sem adja vissza. A főispán maga elé hivatja s mondja, hogy uri ember elvállalt kötelességének eleget szokott tenni, s reméli, hogy Boér ur is eleget tesz. Azonban megkérde: mit kapott az egyletől?

— *Kötelet méltóságos főispán ur!*

— *No tán csak nem?!*

— *Ne értsen félre méltóságos főispán ur, nem a nyakamra valót, hanem olyant, amelyet a tüztöltők szoktak hordani.* (K. J.)

DOMBRIA posztógyár

Készlt és elad vagy mosott
gyapjuval becerél

valódi homespun

úri és női divatszöveteket

Ugyanott posztókészítést és
festést, gyapjufonást elvállal.

Ugyanott naponként tisztán 1500
L.-t jövedelmező fonóüzem ré-
szére társ vagy vevő kerestelik.

Cluj—Kolozsvár,

Cal. Decebal (Rudolf-út) 22.

Olvasóinknak!

Előfizetési áraink 1926-ra:

Egész évre, ha februárban egy-
szerre kifizeti — — — 120 L
Egész évre, ha csak március 1
után fizeti egyszerre — 130 L
Fél évre — — — — 70 „
Negyed évre — — — — 40 „

Azonnal észrevehető, hogy a
lapot az az előfizető kapja a leg-
olcsóbban, aki az egész évi díjat
még februárban egyszerre kifi-
zeti, mert csak 120 Leut fizet,
míg a március 1 után egész évre
egyszerre fizető már 10 Leu-val,
a félévenként fizető 20 Leu-val,
s a negyedévenként fizető 40
Leu-val többet fizet egy évre.

*Saját érdekében fizesse ki
tehát 120 Leu-val egész évi
díját azonnal, biztosítva ma-
gának 1926-ra a lapot és az
1927-es naptárt. Évközben, ár-
emelés nem lesz.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

1. *Apróhirdetéseink tarifája: Min-
den szó 4, vastagabb betűvel 8 L.
Legkisebb hirdetés 40 L. Állást keresők
részére 20 szóig 40 L. Előfizetőknek
minden szó 3, vastagabb betűvel 6 L.*

2. *Ha valakinek, aki erre jogosult
volt, a naptárja nem érkezett meg,
azonnal értesítsen minket egy levele-
zőlapon.*

3. *Ha valakinek a lapja elmarad,
levelezőlapon azonnal jelentse, hogy
azt lehetőleg pótolhassuk, s ugyan-
akkor írja meg tisztán és pontosan
a címét is (név, község, posta, megye),
hogy lássuk, nincs-e a címében hiba.*

4. *Ha valaki utalványon jelenti
előfizetését, s a lapot sokáig nem
kapja, ennek oka legtöbbször az, hogy
az utalvány későre érkezik be. Káro-
sodás azonban senkit sem ér, mert
előfizetését ugyanis csak attól az idő-
től számítjuk, amikor címére az első
lapot megindítottuk.*

5. *Miután egyik számtól a másikig
új előfizetőink százával jönnek, teljes
lehetetlenség a lapot nekik vissza-
menőleg, vagyis 1926. január 1-től
megküldeni. Ezt ne is tessék kérni.
Mindenkinek csak azt a lapszámot
küldhetjük meg legelőször, amely elő-*

*fizetésének beérkezése után legelőször
megjelenik.*

6. *Ismételten nagyon kérjük olvasó-
inkat, hogy levelezésüknél a törzs-
könyvi számot és helyneveknél a ma-
gyar elnevezést sohasse hagyják el,
mert különben a községek legújabb
román elnevezését nem ismerve leg-
jobb akarat mellett sem tudjuk leve-
lüket elintézni.*

V. J.-né és T. G. Alvinc, V. B. Érköbül-
kut, B. J. Tövis, V. J. Törja, G. S. Udvar-
helyszentlélek, A. J. Zsigmondtelep, N. A.
Csikszentmárton, Zs. E. Magyarpéterlaka,
V. S. és T. J. Nagyajta, G. J. Erzsébet-
város, N. J. Erzsébetbánya (1000 L. bejött),
D. I. Cegőteke, O. L. Marosvécs, J. L. és
Ifj. V. A. Páké, M. J. Székelyszombor,
F. G. és R. M. Dános, G. M. F. F. és Cs.
Gy. Szentdemeter, báró K. M.-né Jacobestle,
Ifj. Cs. I. és L. I. Gelence, Ifj. M. L.
Szentábrahám, P. J., L. J. és G. J. Székely-
udvarhely, K. A., K. J., G. Á., T. F. Torja,
V. F. és N. L. Abrudbánya, G. I., L. J. és
P. A. Porgány, P. T., M. A. és N. J.
Küküllődombó, özv. K. D.-né és I. I. Szé-
kelyudvarhely, K. B. és Ifj. K. J. Iklad,
E. G., K. F., M. L., K. A., B. A. és Sz.
G. Sepsibesenő, D. K. Vágás, D. V., R. J.
és O. F. Magyarcséke, F. J., S. V. és K. L.
Értmihályfalva, P. J. Hegyközszenmiklós,
B. Z. Etéd (1926-ra még 10 L.), K. J., F.
I., T. L. és R. G. Csikszentmárton, Gy.
M. Izgár, P. F. Nagykedé, G. S. Margita,
B. P. Kolozs, K. M. és S. M. Magyar-
lapád (Varga lapja megy, naptár 2-szor
kiküldve, 1925. XII. 31-ig rendben.) F. G.
Sepsimagyaros (naptár 2-szor). P. I. Uzon,
L. L. Hegyközszenmiklós, B. M. D., B. J.
Harasztos, B. G. Vámosudvarhely, K. M.
és Sz. J. Bürkös, B. L. Kisfűtőp, N. J.
Koronka, M. I., Sz. É., Ifj. M. F. Recse-
nyéd, Id. B. D. Kápolnásfalva, T. M. Árkos,
P. F. és Ó. Gy. Klopoda, S. E. Szék, B.
J., V. I., Á. J. és B. Gy. Nagypetri, B. J.
G. J. Harasztos, Sz. P. Ötvösd, G. D.
Abásfalva, I. G. Szarazajta, M. I. Málnás,
J. D. és S. F. Bethlenszentmiklós, B. E. és
L. M. Hosdát, B. A. Székelyderzs, G. A.
Kásonujfalva, L. S. Székelyszáldobos, B. J.
Bardocz, Dr. B. B. Budapest, K. J. Maros-
décse, Cs. J. Nyárádszentmárton, Ifj. R. J.
Nagyajta, S. J. Gyergyócsomafalva, O. E.,
B. A., B. F., O. L., K. A. G. és G. M.
Hadikfalva, M. J. Bacza, E. F. Tinkaháza,
K. A., Id. T. M. és Ifj. T. M. Székelyhodos,
S. K. B. Apa, Ifj. H. L. Menyő, Gr. T.
Brád, Dr. Sz. Á. Máramarossziget, B. D.
Árpáti, N. I. Hegyközszenmiklós, N. Á.
Kisfűtőp, B. I., K. A. és B. I. Vadász,
L. I. és B. L. Gyanta, A. L.-né és N. F.
Magyarcséke, K. I. Sittér, Gy. Á. Pfließl,
B. M. és B. J. Abásfalva, Sz. J. Csikrákos,
T. Z. és B. Gy. Homoródkeményfalva, L.
A., F. A. és B. A. Ozdola, K. S. és Sz. P.
Marosludas, Ip. Önképzőkör — Nagyenyed,
B. P. Homoródszentmárton, D. G. és V. J.
Ferenc, L. M. Krizba, V. J.-né Végvár, A.
M. és Id. N. I. Magyarország, S. Gy., Ifj.
D. L. és N. D. Csomakőrös, B. J. Székely-
híd, Cs. M. és M. A. Hosszúfalva, Fr. B.
Torda, K. S. Gálospetri, P. M. Lisznyó,
Cs. S. Nagyarjas, A. J. Székelyszent-
zsebet, M. L. Nagyenyed, F. G. és T. F.
Asszonynepe, L. B. K. Kápolnásfalva, Sz.
F., Sz. I. és V. I. Nagyarjas, K. G. Tótl,
Id. K. L. Déva, S. V. Flátfalva, F. S., Id.
T. I. I.-é Magyarapud, Cs. A., E. P. I.,
K. Cs., F. Szilágyzóvany, Cs. A. Kémer,
P. B. S. Gyergyószentmiklós, I. J. és G.
G. Székelycsóka, M. D. Kibéd, K. I. Fo-

garas, B. S. A. Székelyszentkirály, K. J. Mádéfalva, K. I. Nagyvárad, M. G. Pókakeresztur, B. I. Kolozsvár, Sz. F. Felvinc, B. M. Czófalva, Gy. I. Nagyalambialva, M. J. Istensegits, K. I. Korond, K. D. Nagyken, S. Gy. Parajd, L. V. Görgény-üvegcsőr, M. L. Börvély, R. S. Beresztelke, D. F. Páva. Itt felsoroltak az új előfizető-kért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

M. J. Bihar. Apróhirdetéseink dljszabása majdnem minden számunkban megtalálható a szerk. füzetek között, most is ott van. D. F. Alsócsernáton. Könyvek kiküldve, a 10238-as számot a Hitelszövetkezetek központja rendelte és fizeti most is, Kupán előfizetése 1926-ra rendben s még azutánra is javára áll 130 L. Hitelszövetkezet Aradgáj. A 10057-est a Központ fizeti, a 100 L-ra egy új számot indítottunk meg, köszönet és üdvözlét. L. L. Lupény. Sajátja 1925. dec. 31-ig, H. J.-é 1926. VII. 1-ig rendben. Sz. J. Déva. Naptár kiment, hátralék 50 L, jókívánságait szívből viszonozzuk. R. M. Erkörtvényes. Rendben, a 14 naptár kiment, köszönet és üdvözlét. Sz. A. Alsószentmihály. Naptár kiment, 1926. II. 1-től 110 L. P. J. Kiskerek. Az 50 meg 50 L. bejött, naptár kiküldve, címe jó és lapja is innen rendesen megy. E. Gy., Ipp, V. J. Olthévíz. Ilyen tárgyban elvből nem adhatunk felvilágosítást. Forduljanak az „Uj Kelet” szerkesztőségéhez, Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 10. Cs. J. Székelyudvarhely. Blományi eladásra naptárunk nincs, készletünket utólagosan reklámoló jogos előfizetőink részére tartjuk. V. K. Marosvásárhely. Kilépők *jutalom naptárt* nem kaphatnak, ez egészen természetes, mert sokszor megírtuk, hogy a naptár nem követelhető járandóság, hanem csak *jutalom*. B. F. Láposbánya. A B. J. hátraléka 1925. XII. 31-ig 100, átlituk. P. S. Futásfalva. Ellintézve, kilépőknek nem illelt volna a *jutalom-naptárt* elfogadni, ha megtették, illő dolog volna, hogy maradjanak. Köszönet. B. Gy. Olthévíz. Rendben, 17 naptár II. 8 an expedálva, érdeklődjék ezeken a címeken: Bonaventura-kereskedés, Szentferencrendi zárda; *Anca* Alexandru könyvkereskedése Piața Unirii (Főter) 32. H. L. Facsád. Naptár elment, kérdésében cikkekre való hivatkozással forduljon egycsenes dr. Lóránt Géza orvos Arad — címhez. Sz. F. Bethlenháza. 50 L. bejött, címe jó, naptár elment. B. J. Városfalva. 1925-re rendben, 21 naptár kiment. H. S. Topánfalva. A 100 L. hirdetési díj előfizetéshez könyvelve, mely ezzel rendben 1926. VI. 1-ig, így a hirdetési díjat *rendeltetés megjelölésével* ismét kérjük. W. A. Éradony. Köszönet, 1825. VI. 1-től XII. 31-ig 60 L. O. B. Kézdíszentlélek. Naptár másodsor küldve, rendben 1925. XII. 31-ig, főszerkesztővel közölve. P. P. Mátisfalva. Köszönet, 100 L. bejött, egész évre kell, ha még februárban egyszerre kifizeti 95 L. B. L. Bacza. 3 naptár elment, cím a késésnek valóban nem lehetett az oka, lapot ép ezért tovább küldjük, köszönet. M. J. Csikkozmas. A tavaly előfizetőink nem kaptak ajándék-naptárt, hiszen az idén volt először, más-kor fizetni kellett érte. S. V. Gencs. Előfizetése 1926. I. 1-től számíva. N. J. Kátona. Rendben 1926. XII. 31-ig, naptár II. 7-én elment. N. A. Sítér. Hogyne lehetne, az öné már meg is indítottuk, ár a címlapon olvasható. S. G. Erdőgyarak. Nekünk egyik sincs meg, oda tessék fordulni, ahol előadták. Kladásunkban kapható a „Műkedvelők Színműtára”, melyben 10 drb. van. T. J. Fehéregyháza. Sorsolást jegyzék kapható a „Patria” című lap (Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Marla 11) kiadóhivatalánál. P. J. Türkös. Rendben 1925. XII.

31-ig, naptár II. 4-én elment. E. I. Sítér. Rendben 1925. XII. 31-ig, 370 L. javára, 3 naptár kiment. D. J. Székelyhódos. Azonnal és készségesen pótoltuk. A. J. Balavásár. Kérdése kiadva szakértőknek: fő, hogy a díjat ez év folyamán megkapjuk. Hitelszövetkezet Berettyószéplak. Most is 1 pld-t a központ fizet elő. S. K. Síménfalva. 1025-re rendben, naptár II. 4-én elment. D. L. Zalán. Könyveinkben 1925. IV. 1-től 80 L. hátralék áll fenn, szíveskedjék ezt rendezni s akkor azonnal megküldjük. Gr. F. Lupény. A kiadóhivatal ezért köszönetet nem várt, mert a jutalom egyik legértékesebb munkatársunkat érte. Szívélyes üdv. B. J. Mezőzáh. Hirdetéseink között választ kap kérdésére. B. Gy. Maroscsapó. Több jókál számra (9-es) nincs szíkségünk. P. J. Czófalva. Kérdett cím: *dr. Fitep Gyula*, egyetemi tanár, Kolozsvár, Str. Mico 36. Cs. F. Hadikfalva. Olyan lap, ahol rendszeresen fizető előfizetők *ingyen naptárt* is kapnak, tudomásunk szerint *csak a Magyar Nép*. Kiment II. 1-én. R. P. Bm. Hátralék 1925-re 60 L. R. I. Nagykároly. Forduljon az *Erdélyi Gazd. Egyesülethez* — Kolozsvár, Str. Mureșan (Áttila-u.) 10. M. B. Mikola. Naptár elment, 90 L. javára, 1926-ra kell 10 L., üdvözlét és köszönet. Özv. F. A-né Szentegyházfalva. Szívesen megtennök, amit kér, de nem szabad. B. J. Melegföldvár. 1926-ra kell még 20 L. Téglás József Rusilooanca prin Gara Draganești valakkal írassa meg nekünk *pontos* és tisztán olvasható címet, mert naptárja is *kétszer vissza-jött* s így lapot se kap. A. A. Kisborosnyó. Hátraléka 84 L., B. L. rendben 1926. VI. 1-ig, két naptár elment s a könyvek is. K. J. Sepsiszentgyörgy. 1926. XI. 1-ig rendben. I. L. Sepsiszentgyörgy. Rendben 1926. VI. 15-ig, ld. E. K. Avasujváros. 1926. XI. 1-ig rendben, naptár kiment. R. S. Erdőhegy. Hátralék 68 L., naptár elment.

Beérkezett és nyugtázni kért pénzek: K. V. Vámfalu 240, B. A. Székelyderzs 498, P. G. Hidvég 280, D. Z. Turterebes 100, B. S. A. Székelyszentkirály 360, M. A. J.-é Magyarózd 100, M. G. Pókakeresztur 200, Sz. F. Felvinc 1220, D. L. Szatmárgörbéd 746, K. D. Nagyken 150, id. E. K. Avasujváros 257 meg 100, N. J. Kendő 700, B. A. Déva 300, P. G. Csikcsobotfalva 600, J. A. Bihar 360, *Szentábrahámról:* F. M. 120, S. D. 120, özv. L. G.-né 120, F. Gy. 120, F. A. 120, L. M. B. 120, L. M. K. 120, K. L. 120, L. G. 120, K. J. 120, M. D. 120, L. D. 120, F. D. 120, K. M. 120, F. M. 120, M. Á. 120, ifj. M. L. 120, M. D. 120, B. Á. 105, Magyarandrásfalva F. S. 120. K. J. Csikcsokéfalva 400, K. K. Kálmánd 3600, B. P. Toboszló 780, E. G. Sepsibesenyő 1050, F. J. Érmihályfalva 300, Gr. B. B. 360, özv. F. J.-né Szekelyszáldobos 100, S. A. Marosárpatak 1100, ifj. Cs. J. Gelence 600, K. Á. Csernátfalva 480, P. E. Tasnád 1000. M. J. Székelyszombor 500, D. B. Torontálkeresztés 450, N. J. Erzsébetbánya 1000, K. F. Szováta 120, B. E. Erked 120, P. J. Dés 200, D. M. Székelyszentmihály 240, K. S. Sepsiköröspatak 205, B. F. Barót 300, O. A. Kovászna 100, D. L. Kisborosnyó 200, Sz. A. ref. nyugalmazott lelkész 120 (1926. XII. 31-ig). E. I. Sítér 370, N. D. Hegyköszentimre 300, D. S.-né Veszény 100, S. J. Petrosény 100, Sz. Z. Lupény 300, G. A. Csikcsokéfalva 300. W. Gy. Fugyivásárhely 4000, F. G. Petrosény 300, Sz. I. Déva 300, P. K. Rév 300, H. I. Turterebes 170+250, K. A. Nagysármás 600, Sz. L. Pankota 620, H. Gy. Rév 180, P. D. Gyergyószentmiklós 100. K. P. Oraviczbánya 120, Cs. M. Csikpálfalva 300, N. A. Csikszentmárton 1100+720, G. J. Erzsébetváros 1800 és 700, H. K. Pósalaka 650, M. J. Székelyszombor

500 és 100, R. F. Dicsőszentmárton 495, G. D. Szentábrahám 100, P. J. Székelyudvarhely 200, K. A. Torja 400, G. M. Makfalva 150, K. K. Temesvár 100, K. J. F. Csikcsicsó 420, V. S. Nagyajta 360, Zs. E. Magyarpéteriaka 740, H. J. Szilágyosmlyó 340. J. A. Várasfenés 1220, V. L. Hosszuszó 1400, V. B. Erköbölkut 2764, H. Gy. Ujjalota 840, S. K. Retteg 1500, G. S. Szentlélek 2775 és 100. K. S. Magyardecse 330, K. Á. Torja 400. M. I. Érktszöllős 360, B. P. Homoródszentmárton 100, B. E. Hosdát 100 L.

H. L. Merengés című cikkében egymást váltják a zavaros gondolatok. Ez még hagyján, de a helyesírás legelemibb szabályaival sincs tisztában, egy kántortanítótól pedig ezt okvetlenül elvárniok. *Előfizető tanító*. Mi bizunk benne, hogy az elnyomó rendeletek nem fogják megszakítani a magyar művelődés folytonosságát. Más időkét élünk, semhogy ezek a törekvések sokáig érvényesülhessenek. Persze magunknak is munkálkodnunk kell. A felnőttek oktatása rendjén sok mindent helyre lehet hozni, amit az iskolák elmulasztottak. V. A. A *fel-fordult világról* írt rigmusán jól mulattunk, sok találó megjegyzés van bennük. Szomorú azonban, amit utoljára mond: „A templom küszöbét a fű benőtte már — s a börtön kilincsen fénylik a napsugár!” Szerencse, hogy még sincs egészen úgy! H. K. Mi is ösztintén osztozunk fájdalomkban és hálásan emlékezünk meg az elköltözőtről, mint lapunknak egyik legrégebb és leghivebb barátjáról. *Kézdialmások*. Levélükből nem derül ki, hogy iskolájuk állami-e vagy felekezeti? Ha felekezeti, akkor forduljanak panaszaikkal az egyházi főhatóságához, bizonyosan orvosolni fogják panaszaikat. B. Gy. Sajnáljuk, hogy szép cikke elvesztette az alkalmosságát. Kénytelenek vagyunk más témákkal foglalkozni.

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításán aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyapjú, vagy két kg. sajt árával megmentheti birkáját a pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja mételeykóros juhait és szarvasmarhát!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás!

Főlerakat:

GÉNGELY FERENC Utóda

drogériájában

Cluj—Kolozsvár.

Költséghimélés szempontjából tessék a gyógyszerházakhoz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1668

Nagyrománia összes gyógyszerházában.

Apróhirdetések.

Alulírott kiadom Az ősrégészet kézikönyve, I. k. A régibb kőkor c. műveimet, mely — úgy érzem — szaktudósok s a művelt és a tudomány eredményei iránt érdeklődő közönség számára egyaránt hézagpótló összefoglalása az emberi művelődés kezdő korszakának. A mű kb. 20 nyomtatott lnyvi terjedelemben s kétszáznál több képpel illusztrálva f. év április havában jelenik meg. Előfizetési ára 200, bolti ára 300 lei lesz. Legalább tíz előfizető után tiszteletpéldányt adok. A gyűjtőleveket kérem f. évi március hó 1 ig címemre (Cluj—Kolozsvár, Gherescu u. 2 sz.) visszaküldeni. Ugyanoda irányítandók az előfizetési díjak is. *Dr. Roska Márton.*

Szőlőoltványokról, amerikai drecht termő egy és két éves gyökeres szőlővesszőkről kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve küld *Oláh István szőlőoltvány termelő Dlosig—Bihardószeg Jud. Bihar megye.*

Téglaverő munkások felvételnek a Star téglagyárban *Oradea-Mare—Nagyvárad, Kolozsvári országút.*

Bikavásár. A évente szokásos tenyész-bikavásár meg fog tartatni 1926. február hó 23-án Dloszegen. Eladásra kerül körülbelül 100 drb. fehér magyar és pirostarka tenyészigazolvánnyal ellátott apaállat.

Felhívjuk figyelmét azoknak, akik gyapju-feldolgozással, fésüléssel stb. foglalkoznak, hogy gyárunkban elsőrendű, teljesen vasból készült gyapjufésülő-gépet és tépő farkast, valamint gyorsjáratu ványoló gépet gyártunk. Leírással és árajánlattal szívesen szolgál a „Smyrna” Textil-gépgyár, *Gâmpia Turzii. Aranyosgyéres. Tor-da-Aranyosm.*

Hosszabb gyakorlattal bíró, végzett szőlőkezelőt vincellér halála miatt 40 holdas szőlőbe azonnal felveszünk, ugyanitt nagyobb mennyiségű Riparla vessző kapható. Cím: *Wekerle Sándorné gazdasága, Klopodia, Temes megye.*

Szívógázmotor, Máv., 18 lóerős, cséplőgép vagy 2 malomkő hajtására alkalmas, teljesen jó állapotban *eladó Gaál Péter gazdaságában Kolozskörpád, u. p. Apahida, Kolozsm.*

Erdélynek a legjobb, feltétlen koránérő és e mellett nagy terméstartó kukoricája az „Erdélyi” tengeri. Nagyapánk által termelt fajta ez, melyet 20 évi gondos nevelés útján sikerült annyira megjavítani, hogy ma már a termésnek 86 százaléka szem s csak 14 százaléka csutka. Acélos, súlyos és minden viszontagsággal szembeáll. Vetőmag kapható közvetlen a nemesítőnél *Várady Mihálynál Dej (Dés) Jud. Somes. Ára kilónként 10 Lei, vetőmag-szükséglet holdanként 9—10 hgr.*

Szakképzett szőlész, gazdatiszt, mielőbbi belepésre állást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadóhivatalba kérlünk.

Zilahon, vasúthoz közel, 4 pászmás szőlő, nagy épülettel, felszereléssel *eladó. Cím a kiadóhivatalban.*

Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str Pata 87.*

GERGELY FERENC Utóda
(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)

fűszer-, gyarmatáru-, termény-, gyógyanyag- és lestháru kereskedése.

Cluj—Kolozsvár. CND Telefon: 154. sz

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak!

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes ólomzárólt Répamagvak: Colossus, Saeharosa, Mam-muth, Olajbogyó, Echendorfi Phacelia, elsőrangú mézélő növény. Fűmag. eredeti skót angol perje. Bűhköny, Baltacim, Dughagyma Oltóviasz a legjobb minőségben. Almola, Enda-Chinolin, Salfarol és más növényvédelmi szerek.

Garantált fajazonosság és csiraképeség!!

BOGNÁR

ÉS

SZÁNTÓ

Erdélyi Kereskedelmi Rt.

Cluj—Kolozsvár.

A ministerul Saniteti Publice, Bucuresti által 14226/1923. sz. alatt autorizált gőzüzemű likörgyár; bor és sör nagykereskedés, szesz szabadraktár.

„Aphrodan”

Rheuma köszvény és felfájás ellen kitűnő eredménnyel használják.

Kapható mindenütt!

Készül:

Laboratorium de „APHRODAN” Cernatu—Csernátfalú. Jud. Braşov—Brassó megye.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi és hollandiai garantált fajazonos, tiszta és csiraképes konyhakerti-, virág-, és gazdasági magvait.

Déri Árpád gazdasági szaktanácsadója dr. Péter Béla tb. gazd. akad. igazgató, aki szakkérdésekben a gazdaközönség rendelkezésére áll.

Árjegyzéket portómentesen küld.

Tüdőbetegek

is kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Sirol”-t

(törv. védve)

Egy üveg ára 60 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj Piaţa Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

„Amper”

Cégtulajdonos: Szekshely Géza.
Általános műszaki vállalat.
Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii 22.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkálatot, valamint villamos gépjavításokat. Önműködő csengő-reduktor egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes.

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.